

som det udtales i Anmærkningerne, ikke herved er gaaet ud over, hvad der „af Hensyn til Stats-Laanefondens Risiko kan forsvares“. For de laantagende Byggeforeninger er denne Forhøjelse af Laanegrænsen en væsentlig Begunstigelse, idet Optagelse af Hypoteklaan i Ejendommene derved som Regel vil kunne undgaas, men det er ogsaa vort Ønske og vor Hensigt ved denne og de andre Udlaanslove at yde Begunstigelse til de Samfundsklasser, det her drejer sig om.

I det andet Ting er man gaaet noget videre med Begunstigelser, hvad hele Udvalget har samlet sig om og Ministeren har tiltraadt. Man har for det første gjort Laanene afdragsfri i de første 5 Aar. Loven om Stats-Laanefonden giver en Anvisning herpaa, idet det i den hedder, at der ikke maa ydes Laan af den med en længere Afdragsfrihed end 5 Aar, og Loven om Laan til Udstykningsforeninger yder den samme Afdragsfrihed — i dette Tilfælde dog med større Begrundelse, synes det mig, end her, hvor Loven gælder Beboelseshuse, og hvor der ikke kan være den Art Vanskeligheder i Foreningens første Aar som ved Udstykning og Uparcellering af en større Ejendom. Noget egentlig rationelt i denne Ordning, at Huslejen skal være den ene Procent lavere i de første 5 Aar end senere hen, ser jeg ikke, og jeg vilde have foretrukket den gamle Ordning, at Stats-Laanefonden straks begyndte at faa Afdrag paa Statslaanene; men nogen større Rolle for Stats-Laanefonden vil det ikke spille, om den i de første 5 Aar skal undvære disse 5,000 Kr. i Afdrag for saa at faa dem igen, naar Laaneprosenten ellers vilde være udløbet. — Den næste Begunstigelse, der er indført, er Bestemmelsen om, at Panteobligationer til Stats-Laanefonden udstedes paa ustempet Papir, og at Tinglæsningsgebyrer og andre Udgifter til det offentlige bortfalder. Det samme har vi ogsaa i Loven om Udstykningsforeningerne, saa det kan være rimeligt, at denne Begunstigelse ogsaa optages her. Nok saa rationelt vilde det være, synes det mig, at ligesom Stats-Laanefondens Formue holdes udenfor den øvrige Statsformue, saaledes holdes ogsaa Fondens Udlaan og de Begunstigelser, der ligger i disse Udlaan, for sig selv uden saaledes at skulle suppleres med smaa Tillægsgevinster og smaa Gaver fra den egentlige Statskasse. — Dernæst er den aarlige Udlaanssum forhøjet med 100,000 Kr. til 500,000 Kr., altsaa ligesom den ved Revisionen i 1909 forhøjedes fra 300,000 til 400,000 Kr. Fi-

nansministeren havde ved Lovforslagets Fremsættelse ikke ment at turde gaa til en Forhøjelse af Udlaanssummen og er blevet ved det gamle, sikkert i Betragtning af, at Stats-Laanefonden allerede er ret haardt spændt for. Da der har været et meget stærkt Begær efter disse Laan, og Loven saaledes har vist sig at blive meget benyttet og at virke efter sit Formaal, kan man kun med Sympati hilse, at den aarlige Udlaanssum bliver noget forhøjet, saaledes at kvalificerede Byggeforeninger ikke bliver henvist til, som Forholdene nu er, ofte at maatte rejse Banklaan paa Tilsgagn fra Regeringen om Laan, før den Tid kommer, da man kan faa Statslaanet udbetalt. Men denne Sympati for Forhøjelsen med de 100,000 Kr. vilde have været mere udelt, hvis ikke den højtærede Finansminister ved Lovforslagets Fremsættelse i det andet Ting havde udtalt stor Betænkelighed ved at gaa ud over de af ham foreslaaede 400,000 Kr. Ministeren udtalte, at det ikke kan være overmaade mange Aar, før Stats-Laanefondens Kapital er opbrugt, og at dette burde mane os til Forsigtighed med at udstrække Ydelserne af Statskassen udover, hvad der i en Aarrække har været fastsat. Ved Lovforslagets første Behandling i Folketinget, da man rejste Kravet om en Udvidelse, advarede Ministeren paa ny mod at sætte Laanesummen op. Af Betænkningen ses det imidlertid, at Ministeren har overvundet sine Betænkeligheder og er gaaet ind paa Kravet, og jeg ser af de nu omdelte Blade af Rigsdagstidenden, hvori anden Behandling findes, at Ministeren har givet sin Tilslutning til dette dog uden at give nogen særlig Begrundelse af, hvorfor han nu mente at kunne sætte Laanesummen op; men det, at Ministeren trods de Betænkeligheder, han forud nærede, nu mener at kunne gaa med dertil, maa vel ogsaa være tilstrækkeligt Motiv for os andre.

Nogen større Betænkelighed kunde der næres overfor den sidste af Folketingets Ændringer, Bestemmelsen om, at Loven kun skal gælde i 3 Aar i Stedet for som hidtil i 5. Det vil sige, at Loven igen om 3 Aar skal optages til Revision. 5 Aar er jo den almindelig anvendte Turnus. Ændres den nu her, vil det vel ogsaa ske med andre lignende Love, efterhaanden som de møder frem. Men det var jo Mening, at Stats-Laanefondens Virksomhed skulde kunne hvile i sig selv, og jeg tror ogsaa, at den højtærede Finansminister selv mener, at naar vi har forbrugt dens Beløb, vil det være meget vanskeligt for Statskas-